

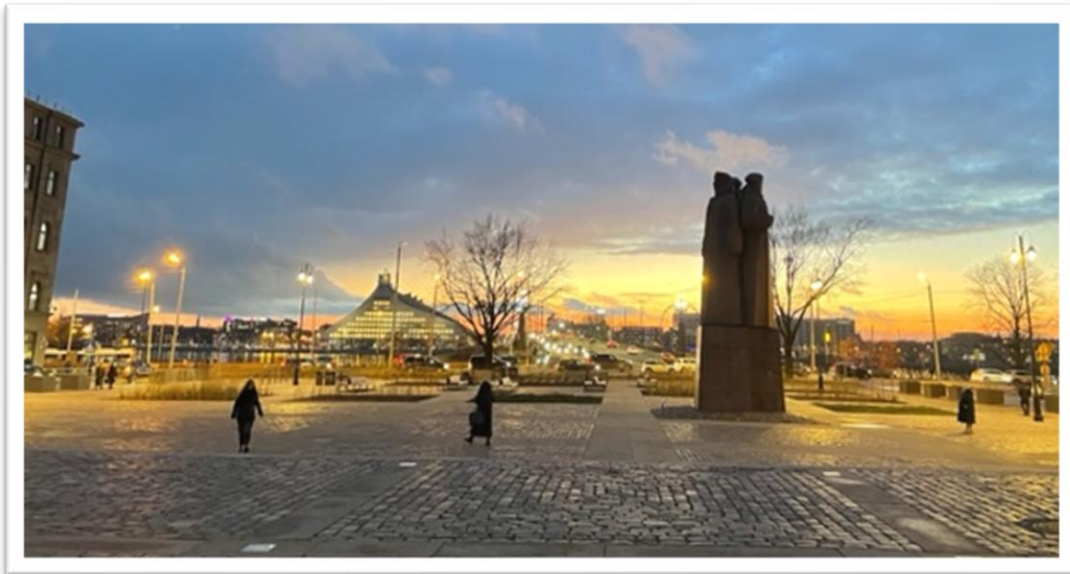

LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS

ZIŅU LAPA

2025. gada februāris (#7)

Kāpinām Muzeja apmeklētāju skaita pieaugumu

Esam mērķtiecīgi strādājuši pie šī gada prioritātes – apmeklētāju skaita pieauguma, aicinot uz Muzeju gan vietējo sabiedrību, gan ārvalstu tūristus.

Februārī Latvijas Okupācijas muzeju Latviešu strēlnieku laukumā 1 un Muzeja izstādi “Čekas vēsture Latvijā” Stūra mājā, Brīvības ielā 61 kopumā apmeklēja 6881 interesentu, kas ir ievērojams pieaugums salīdzinājumā ar 2024. gadu - viesu skaits ir audzis par **17,5%**, neraugoties uz darba laika izmaiņām ziemas mēnešos, kad Muzejs apmeklētājiem ir atvērts 5 dienas nedēļā.

Aizvien regulārākās apmeklētāju atsauksmes dažādās ceļotāju interneta vietnēs ļauj novērtēt Muzeja apmeklējumu pieredzi.

Absolūti fenomenāls muzejs. Aizkustinoša ekspozīcija, neticami labi izveidota un informatīva. Pati ēka ir apbrīnojama skaistuma paraugs, tā ir iespaidīgi restaurēta, lielākajā ceļotāju portālā TripAdvisor 13. februārī raksta Muzeja apmeklētājs no Lielbritānijas.

Šī gada pirmajos divos mēnešos Muzeju un *Stūra māju* apmeklējuši nu jau gandrīz 13 tūkstoši Latvijas un ārvalstu viesi.

Vairāk: ✨ okupacijasmuzejs.lv

Muzeju apmeklē augsti ārvalstu viesi

Korejas Republikas vēstnieks Latvijā Kims Džonghans (Kim Jonghan) un Muzeja gids Kārlis Krēķis

12. februārī Muzejā viesojās Korejas Republikas vēstnieks Latvijā Kims Džonghans (Kim Jonghan). Ārvalstu vēstnieku vizītēs sarunās ar Muzeja direktori Solvitu Vību un gidiem, kuri pavada augstos viesus, izskan rūpes par šī brīža politiskajiem notikumiem un nedrošība pasaulē.

Vēsturiskās mācības jāatceras mūžīgi! Demokrātijai Latvijā jāpastāv mūžīgi!, raksta vēstnieks Muzeja viesu grāmātā.

17. februārī Muzeju apmeklēja Francijas Nacionālās asamblejas deputāti Aleksandra Martēna (Alexandra Martin) un Frederiks Bokaleti (Frédéric Boccaletti), kuri, aizrauti ar ekspozīciju, vēlējās iepazīties ar Muzeja Izglītības nodaļas darbu un mācību materiāliem. Ar to viesus iepazīstināja nodaļas vadītāja Inguna Role un speciāliste Ilze Vaivode, savukārt viesi neslēpa savu atzinību par Izglītības nodaļas paveiktā rezultātiem.

28. februārī Muzejā viesojās V.E. Indijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Namrata Satdeve Kumāra (H.E. Ms Namrata Satdeve Kumar).

Vēstniece viesu grāmtas ierakstā raksta: *Mums ir pienākums nākamajām paaudzēm nodot miera vēsti, tas ir svarīgs uzdevums, ko Muzejs veic ar īpašu rūpību.*

Svešo varai spītējot

Bruno Javoiša (13.10.1941.-06.02.2025.) karoga stāsts ir simbols visai pretošanās kustībai okupētajā Latvijā, kas ir jāturpina stāstīt, jo tas liek domāt par to, cik drosmīgi un izlēmīgi esam šodien.

1963. gada 5. decembra rītā 22 gadus vecais Bruno Javoišs uzvilka neatkarīgās Latvijas karogu 76 metrus augstajā Rīgas radiotorni tieši pretī Galvenajai milicijas pārvaldei.

...viņš nekad nevienam neprasīja, vai jūs tā varētu. Viņš drīzāk lika domāt par to, vai jūs tā gribētu varēt. Tas nozīmē, vai mums ir drosmē, vai mums ir spēks, 11. februārī Bruno Javoiša piemiņas pasākumā pie Muzeja, kurā piedalījās viņa draugi, domubiedri, tuvinieki, arī Rīgas domes deputāti, teica Muzeja direktore Solvita Vība.

Mediji no piemiņas pasākuma:

Vairāk: okupacijasmuzejs.lv

Bruno Javoiša videointervijas fragmenti

Vairāk: replay.lsm.lv

Šī brīža uzdevums ir varēt uzstādīt pieminekli Latvijas nacionālās pretošanās dalībniekiem *Svešo varai spītējot*, tāpēc aicinām ziedot pieminekļa izveidei! Nepieciešamā summa ir 100 000 EUR, šobrīd saziēdoti ir nepilni 10 000 EUR. Ziedojumu var veikt Muzeja ziedojumu kontā vai izmantojot QR kodu ar norādi "Pieminekļa izveidei" (skat. zemāk)

SEB BANK
LV67UNLA0002400700517
BIC/S.W.I.F.T.: UNLALV2X

SWEDBANK
LV20HABA0551029425092
BIC/S.W.I.F.T.: HABALV22

Trīs kara gadi Ukrainā

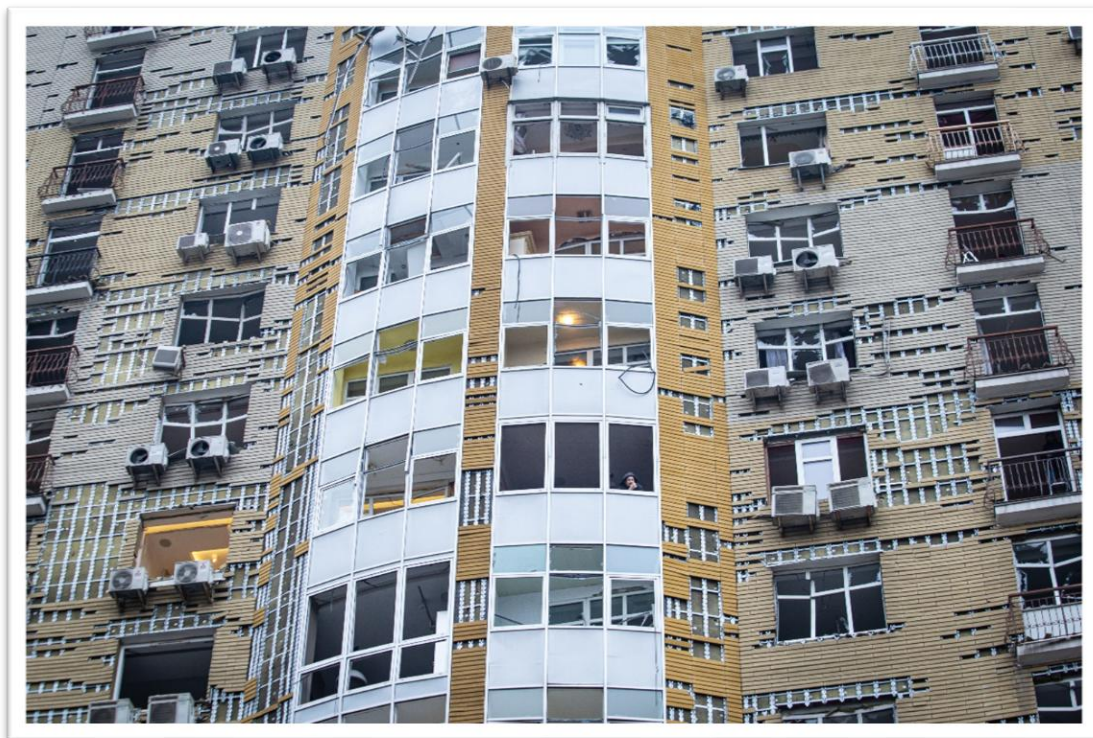

Foto no Natālijas Ņesterkinas izstādes “Ziemassvētki Kijivā. 2024. gads”

Pieminot 3 smagos kara gadus, uz Muzeja fasādes Latviešu strēlnieku laukuma pusē izvietota ukraiņu fotogrāfes Natālijas Ņesterkinas fotoizstāde **“Ziemassvētki Kijivā. 2024. gads”**. Fotogrāfijās redzami postījumi un drupas liecina par kara nežēlību un atgādina par miera trauslumu.

Savukārt Muzeja vestibilā izstādītais Viļņa Heinrihsona lielizmēra zīmējums “Pilna mēroga iebrukums” simboliski rāda ļaunumu, kas savā ceļā iznīcina visu.

Muzeja Klusuma telpā aplūkojami ļoti personiski un emocionāli ievainoto un kritušo Ukrainas karavīru portreti Viļņa Heinrihsona zīmējumu ciklā “Ukraina. Karš. Laikabiedri”.

Vilnis Heinrihsons: *Smagiem soļiem Eiropai pietuvojies atdzimušais totalitārisms. Tā pēdās izaug moku bedres un sakropļotu līķu grēdas. Priekšgalā izstumts staļiniskās impērijas zombijs. Sirpis nopļauj vissīkākos brīvības asņus, bet āmurs sadragā ikkatru atšķirīgu domu. Izdzīvoti jau trīs smagi kara gadi. Sācies ceturtais.*

Tagad Gunārs Astra arī ukraiņiski saka savus zīmīgos vārdus: Es ticu, ka šis laiks izgaisīs kā ļauns murgs/ Я вірю, що цей час розвіється, як страшний сон.

Muzejā iespējams bez maksas saņemt izdevumu “Gunārs Astra. Pēdējais vārds” tulkojumu ukraiņu valodā.

Pieminekli “Latvijas stāvstrops brīvībai” iecerēts uzstādīt Otrā pasaules kara piemiņas vietā Lestēnē

27. februārī Tukuma novada dome atbalstīja Latvijas Okupācijas muzeja iniciatīvu uzstādīt tēlnieka Kristapa Gulbja veidoto pieminekli “Latvijas Stāvstrops brīvībai” Lestēnē.

2024. gadā pieņemtais likums “Par Otrā pasaules kara piemiņas vietu Lestēnē” paredz godināt latviešu karavīru piemiņu, kuri tika iesaistīti un krita Otrajā pasaules karā. Piemiņas vietas izveides mērķis ir stiprināt sabiedrības vēsturisko atmiņu un veicināt faktos balstītu izpratni par notikumiem okupētās Latvijas teritorijā Lestenes apkārtnē Otrā pasaules kara laikā, kad okupētājvalstis — Padomju Savienība un Vācija — prettiesiski iesaistīja Latvijas iedzīvotājus savos militārajos formējumos.

Pēc Tukuma novada domes lēmuma projekts tālākai saskaņošanai tiks nodots Pieminekļu, piemiņas zīmju un piemiņas vietu izveides konsultatīvajai padomei.

Vairāk: okupacijasmuzejs.lv

Muzejs uzdod jautājumus televīzijas erudīcijas spēlē

Sadarbībā ar Izglītības nodaļu populārajā Latvijas TV jauniešu zināšanu spēlē **Gudrs vēl gudrāks** februāra piektdienās Muzeja speciālisti atgādināja svarīgus Latvijas vēstures notikumus un uzdeva skolu jauniešiem jautājumus, kas vedina izzināt vēsturi.

Izglītības nodaļas vadītāja Inguna Role 10. klašu pirmajā pusfinālā jautāja: *Šī ir mazās Benitas Plezeres, Annenieku skolas 4. klases skolnieces, liecība par sasniegumiem 1948./49. mācību gadā. Padomju okupācijas gados mācību gads bija sadalīts 4 ceturkšņos. Saki, lūdzu, kāpēc liecībā pēdējā ceturkšņa ailīte ir tukša?*

Skolēniem bija jāatbild uz jautājumiem par to, kā sauca tos cilvēkus, kas piedalījās kaujās ienaidnieka aizmugurē Otrā pasaules kara laikā vai okupācijas režīma apstākļos? Kā sauca salu Baltijas jūrā, kurp 1944. un 1945. gadā devās bēgļi? Kādu varoņdarbu paveica Bruno Javoišs?

Vairāk: replay.lsm.lv

Pieminot Austrālijas baltiešu protesta akcijas

Latvijas Okupācijas muzeja biedrības Valdes priekšsēde Valda Liepiņa dalās atmiņās tematiskajā pasākumā, kas veltīts baltiešu organizēto protestu piecdesmitgadei.

7. februārī Muzejā notika pasākums, kurā par 50 gadus senajiem notikumiem Austrālijā atmiņās un vērtējumā dalījās Muzeja biedrības Valdes priekšsēde Valda Liepiņa: *Pilnīgi iespējams, ka sekmīgai inkorporācijas atzīšanai Austrālijas gadījumā varēja sekot vispārēja Rietumu bloka valstu politikas maiņa šajā jautājumā. Ja pirms 50 gadiem mums, Austrālijas baltiešiem, nebūtu izdevies, vai mums 1990.gadā būtu izdevies deklarēt Latvijas atjaunojot neatkarību?*

Notikumu juridisko nozīmību skaidroja Egils Levits: *Atskatoties, mēs tagad apzināmies, ka protestu neizdošanās varēja izmainīt mūsu tautas neatkarības centienus.*

1974. gada 3. augusta rītā Austrālijas radio un laikrakstos izskanēja ziņojums, ka Austrālijas valdība de jure atzinusi Baltijas valstu inkorporāciju Padomju Savienībā. Ziņojums caur Reuters ziņu aģentūru nāca no Maskavas, nevis no Austrālijas valdības. Baltieši Austrālijā jutās nodoti, jo valdība bija vairākkārt apgalvojusi, ka tās nostāja pret Baltijas valstīm un Padomju savienību (de facto) nemainīsies. Jau tās pašas dienas pēcpusdienā Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē (LAAJ) priekšsēdis nosūtīja stingru protesta vēstuli Austrālijas valdībai. Sekoja vēstules no citām baltiešu organizācijām pasaulē un plašas protesta akcijas.

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Grāmatas atklāšana

13. februārī Renāte Ligerte bija pulcējusi lielu interesentu pulku, lai iepazīstinātu ar pašas kārtotu un izdotu grāmatu “Mūsu mammas vēstules no Sibīrijas”, kurā lasāmas no Latvijas 1941. gada 14. jūnijā izsūtītās Adas Raibarts no Sibīrijas sūtītās vēstules.

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Radio NABA par to, KAS BIJA TAD un ietekmēja 20. gadsimta norises

Pētnieki raidījumā ieskicēja situāciju Otrā pasaules kara beigās, kad Latviju gan piespiedu kārtā, gan brīvprātīgi pameta liela daļa Latvijas iedzīvotāju.

Nonākot mītnes zemēs, latvieši apvienojās vispirms mītnes valsts robežās, vēlāk arī starptautiski, izveidojot PBLA. 1952. gadā izveidojās Amerikas Latviešu Jaunatnes apvienība, bet divus gadus vēlāk arī Eiropas Latviešu Jaunatnes apvienība (ELJA). Tādas veidojās arī Austrālijā un Dienvidamerikā.

Trimdas jaunieši plaši organizēja dažādas akcijas, piemēram, Baltijas Brīvības un miera kuģa braucienu Baltijas jūras austrumu krastā, arī jau pieminētos Austrālijas baltiešu protestus.

Raidījuma tapšanu finansiāli atbalsta Kultūras ministrija, par saturu ir atbildīga Latvijas Okupācijas muzeja biedrība.

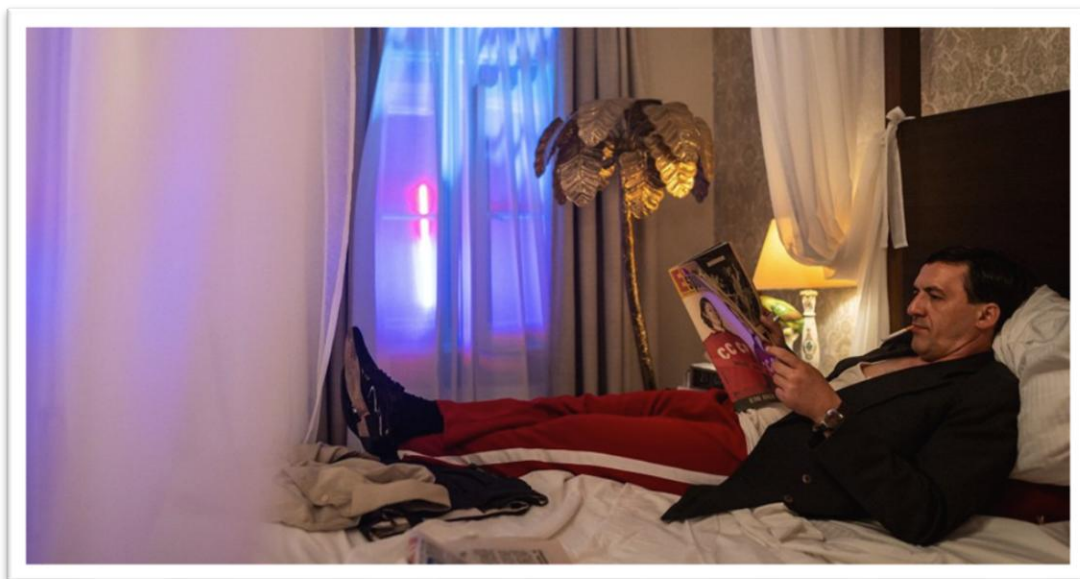
Vairāk: naba.lsm.lv

Filmas *Tīklā. TTT leģendas dzimšana* fragmentus filmē Stūra mājā

Februārī Stūra mājā uzņēma dokumentālus kadrus filmai par 20. gadsimta izcilāko sieviešu basketbola komandu, kurai līdz šim līdzīgas nav visā pasaulē. Komanda TTT ir iekļauta Ginesa rekordu grāmatā. Filmu veido studija "Kultfilma", tās režisors un producents ir pazīstamais filmas *Dvēseļu putenis* režisors Dzintars Dreiberģis, bet komponiste *Emmy* un *Grammy* balvu ieguvēja Lolita Ritmane.

Filmēšanā piedalījās arī krievu aktieris Artūrs Smoljaņinovs, kurš filmā atveido čekistu. *Stūra mājas* gids Aivars Riekstiņš krievu aktieri izveda emocionāli piesātinātā tūrē, atklājot *Stūra mājas* vēsturi un tās nozīmi Latvijas cilvēku likteņos.

Stūra mājā notika intervijas ar latviešu nacionālās pretošanās kustības dalībnieku Leo Hiršsonu un padomju sporta funkcionāru Daumantu Znatnaju par PSRS laika represīvo aparātu un tā ietekmi uz profesionāliem sportistiem.

Drošība Muzejā

Runājot par kaitnieciskām darbībām un apdraudējumiem, ko esam piedzīvojuši, Valsts drošības dienesta priekšnieks Normunds Mežviets Latvijas TV 26. februāra aktuālajā intervijā *Šodienas jautājums* teica: *uz šo brīdi tāpat valstī ir notikuši divi šāda rakstura sabotāžas aktu mēģinājumi, tas ir uzbrukums Okupācijas muzejam un arī vairāku pieminekļu apgānīšana, kas vienlaicīgi notika visās trijās Baltijas valstīs un saistībā ar šiem noziegumiem saistītās personas ir tikušas aizturētas arī starptautisku operāciju ietvaros un attiecīgi viņu krimināllietās notiek aktīva izmeklēšana. Valstī ir notikuši vēl vairāki incidenti, saistībā ar kuriem mēs neizslēdzam Krievijas vai Baltkrievijas specdienestu klātbūtni.*

Nākamā tiesas sēde par krimināllietas izskatīšanu par Latvijas Okupācijas muzeja dedzināšanu plānota 17. martā.

Sekoiet Muzeja notikumiem:

- Izglītības nodaļa martā organizē Muzeja gidu apmācības par Atmodas notikumiem ar Daini Īvānu un LOMB Valdes priekšsēdi Valdu Liepiņu.
- Carnikavas vidusskolā un Saldus jauniešu mājā notiks kursi skolotājiem "Pretošanās".

Vairāk:

<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/aktualitates/pedeja-iespeja-pieteikšanas-latvijas-okupacijas-muzeja-pedagogu-kursiem-pretosanas-carnikava-un-saldu>

- Sāksies pieteikšanās skolotāju kursiem *Regulēts radošums: kultūra padomju Latvijā*.
- Pieminot 1949. gada 25. marta deportācijas, notiks tiešsaistes nodarbības *Padomju deportācijas. Ar bērnu acīm*. Plānotas vairāk nekā 50 nodarbības, vairāk nekā 1000 skolēniem.
- Otrdien, 11. martā plkst. 16.00 Latvijas Okupācijas muzejā notiks pasākums "Nacionālās pretošanās kustības dalībnieki - atmiņas, piemiņa, izglītošana", kas veltīts Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres dienai 2. martā un Nacionālās pretošanās kustības piemiņas dienai 17. martā.

Vairāk: <https://fb.me/e/4dKpf8rnl>

- 17. martā pieminēsim Nacionālās pretošanās kustības dalībniekus, bet 25. martā – komunistiskā genocīda upurus.

Muzeja darbam svarīgs ir katrs ziedojums!

Ziedojumi ir nepieciešami:

- Muzeja pamatdarbības nodrošināšanai;
- pieminēkļa *Svešo varai spītējot* uzstādīšanai, lai godinātu nacionālās pretošanās dalībniekus. Ziedojumu var veikt Muzeja ziedojumu kontā vai izmantojot zemāk esošo QR kodu ar norādi "Pieminēkļa izveidei"
- skolēnu ceļa naudai, lai segtu daļu no ceļa izdevumiem uz Muzeju.

Ziedojumu konts: AS "Swedbank": LV20HABA0551029425092

Izmantojot QR kodu, ziedot ir vienkārši:

Augsti vērtējam un pateicamies par atbalstu OMFA priekšsēdei Irēnei Lazdai, Valdes loceklim Jurim Mežinskim, Kanādas Atbalsta grupas vadītājai Lindai Lazdai, katram ziedotājam un atbalstītājam.

Informācija ziedotājiem ASV:

Ziedojot caur OMFA var saņemt ienākumu nodokļu atlaides, jo OMFA ir reģistrēta kā ASV 501(c)(3) labdarības organizācija.

Ziedojumu čeki rakstāmi OMFA un sūtāmi kasieri: Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA ilze48@yahoo.com

Ziedojot ar kredītkarti, lūdzu, lietojiet PayPal adresi: <http://donate.omfa-usa.org>

Ziedojot Muzejam, varat būt pārliecināti, ka ziedojums sasniegs mērķi un kalpos labākai pasaulei. Muzejs ar rūpību un atbildību pieņem testamentāros novēlējumus.

Latvijas Okupācijas muzejs Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050, Latvija +371 67229255 www.okupacijasmuzejs.lv info@okupacijasmuzejs.lv	Latvijas Okupācijas muzeja izstāde Čekas vēsture Latvijā Brīvības iela 61, Rīga, LV-1010, Latvija +371 66 154 276 kgb@okupacijasmuzejs.lv
Instagram @okupacijasmuzejs YouTube @occupationmuseum	facebook @sturamaja Instagram @kgb.riga